

Noten

Noot 1 (zie blz. 1530)

LIJST VAN COMMISSIES C.A. (nieuwe commissie-indeling)

Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken

Leden

Schuurman (RPF/GPV) (*voorzitter*)
Boorsma (CDA)
De Boer (GL)
Braks (CDA)
De Beer (VVD)
Roscam Abbing-Bos (VVD)
Wiegel (VVD)
Wöltgens (PvdA)
Ruers (SP)
Van Thijn (PvdA)
Lemstra (CDA)
Sorgdrager (D66)

plv. Leden

Van den Berg (SGP)
Baarda (CDA)
Zwerver (GL)
Hofstede (CDA)
Van Heukelum (VVD)
Dupuis (VVD)
Van Eekelen (VVD)
–
Van Vugt (SP)
Tan (PvdA)
Stevens (CDA)
Kohnstamm (D66)

Buitenlandse Zaken

Leden

Van Gennip (CDA) (*voorzitter*)
Van Eekelen (VVD)
Roscam Abbing-Bos (VVD)
(*plv. voorzitter*)
Van den Berg (SGP)
Lycklama à Nijeholt (PvdA)
Hirsch Ballin (CDA)
Zwerver (GL)
Ruers (SP)
Van Thijn (PvdA)
De Vries (RPF/GPV)
Van der Linden (CDA)
Rosenthal (VVD)
Kohnstamm (D66)

plv. Leden

Eversdijk (CDA)
Dees (VVD)
Ketting (VVD)
Ie Poole (PvdA)
Braks (CDA)
Platvoet (GL)
Van Vugt (SP)
Jurgens (PvdA)
Schuurman (RPF/GPV)
Bemelmans-Videc (CDA)

–
Terlouw (D66)

Ontwikkelingssamenwerking

Leden

Schuurman (RPF/GPV)
Van Gennip (CDA)
De Beer (VVD)
Roscam Abbing-Bos (VVD)
Van den Berg (SGP)
Hofstede (CDA)
Lycklama à Nijeholt (PvdA) (*plv. voor-
zitter*)
Bierman (OSF)
Dees (VVD)
Zwerver (GL) (*voorzitter*)
Ruers (SP)
Terlouw (D66)
Van Thijn (PvdA)
Lodders-Elfferich (CDA)

plv. Leden

De Vries (RPF/GPV)
Boorsma (CDA)
Luijten (VVD)
Van Eekelen (VVD)
–
Van der Linden (CDA)
Tan (PvdA)
–
Ginjaar (VVD)
Van Schijndel (GL)
Van Vugt (SP)
Kohnstamm (D66)
Rabbinge (PvdA)
Stevens (CDA)

Europese Samenwerkings- organisaties

Leden

Eversdijk (CDA) (*voorzitter*)
Veling (RPF/GPV)
Van Eekelen (VVD)
Jurgens (PvdA)
Ketting (VVD)
Zwerver (GL)
Ruers (SP)
Van der Linden (CDA)
Dupuis (VVD)
De Jong (CDA)
Castricum (PvdA) (*plv. voorzitter*)
Sorgdrager (D66)

plv. Leden

Baarda (CDA)
Holdijk (SGP)
Dees (VVD)
Ie Poole (PvdA)
Kneppers-Heijnert (VVD)
Platvoet (GL)
Van Vugt (SP)
Hirsch Ballin (CDA)
Swenker (VVD)

Braks (CDA)
Rabbinge (PvdA)
Terlouw (D66)

Justitie

Leden

Holdijk (SGP)
Rensema (VVD)
Jurgens (PvdA)
Ie Poole (PvdA)
Hirsch Ballin (CDA) (*voorzitter*)
Ruers (SP)
Lodders-Elfferich (CDA)
Rosenthal (VVD) (*plv. voorzitter*)
Kohnstamm (D66)
Kneppers-Heijnert (VVD)
Timmerman-Buck (CDA)
De Wolff (GL)

plv. Leden

Veling (RPF/GPV)
Dees (VVD)
Witteveen (PvdA)
Tan (PvdA)
Dölle (CDA)
Van Vugt (SP)
De Jong (CDA)
Wiegel (VVD)
Sorgdrager (D66)
Dupuis (VVD)
Stevens (CDA)
Van Schijndel (GL)

Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat

Leden

Holdijk (SGP)
Rensema (VVD)
Bierman (OSF)
Wiegel (VVD) (*plv. voorzitter*)
Luijten (VVD)
Ruers (SP)
Terlouw (D66)
Pastoor (CDA)
Van Schijndel (GL)
Bemelmans-Videc (CDA)
Dölle (CDA)
Tan (PvdA)
Witteveen (PvdA) (*voorzitter*)

plv. Leden

De Vries (RPF/GPV)
Van Heukelum (VVD)
–
V.d. Broek-Laman Trip (VVD)
Hilarides (VVD)
Van Vugt (SP)
Kohnstamm (D66)
Lodders-Elfferich (CDA)
Schoondergang-Horikx (GL)
Boorsma (CDA)
Lemstra (CDA)

Wöltgens (PvdA)
Jurgens (PvdA)

Onderwijs

Leden

Ginjaar (VVD)
Jaarsma (PvdA) (*voorzitter*)
Schuyter (D66)
Veling (RPF/GPV)
Werner (CDA) (*plv. voorzitter*)
Roscam Abbing-Bos (VVD)
Schoondergang-Horikx (GL)
Woldring (CDA)
Dupuis (VVD)
Van den Hul-Omta (CDA)
Witteveen (PvdA)
Van Vugt (SP)

plv. Leden

V.d. Broek-Laman Trip (VVD)
Stekelenburg (PvdA)
Sorgdrager (D66)
Holdijk (SGP)
De Jong (CDA)
Rosenthal (VVD)
Van Schijndel (GL)
Timmerman-Buck (CDA)
Dees (VVD)
Hofstede (CDA)
Tan (PvdA)
Ruers (SP)

Wetenschapsbeleid en Hoger Onderwijs

Leden

Ginjaar (VVD) (*voorzitter*)
Schaarman (RPF/GPV)
Holdijk (SGP)
Schuyter (D66)
Schoondergang-Horikx (GL)
(*plv. voorzitter*)
Lycklama à Nijeholt (PvdA)
Bierman (OSF)
Dees (VVD)
Wolfson (PvdA)
Woldring (CDA)
Dupuis (VVD)
De Jong (CDA)
Van den Hul-Omta (CDA)
Van Vugt (SP)

plv. Leden

Roscam Abbing-Bos (VVD)
Veling (RPF/GPV)
–
Sorgdrager (D66)
De Wolff (GL)
Rabbinge (PvdA)
–
Kneppers-Heijnert (VVD)
–
Timmerman-Buck (CDA)

Rosenthal (VVD)
Dölle (CDA)
Bemelmans-Videc (CDA)
Ruers (SP)

Cultuur

Leden

Holdijk (SGP)
De Boer (GL) (*voorzitter*)
Veling (RPF/GPV)
Van den Broek-Laman Trip (VVD)
Bierman (OSF)
Luijten (VVD)
Ruers (SP)
Woldring (CDA)
Tan (PvdA)
Van den Hul-Omta (CDA)
Kohnstamm (D66)
Kneppers-Heijnert (VVD)
Witteveen (PvdA)
Timmerman-Buck (CDA)
(*plv. voorzitter*)

plv. Leden

–
Van der Lans (GL)
De Vries (RPF/GPV)
Wiegel (VVD)
–
Roscam Abbing-Bos (VVD)
Van Vugt (SP)
Pastoor (CDA)
Stekelenburg (PvdA)
Braks (CDA)
Terlouw (D66)
–
Jurgens (PvdA)
Dölle (CDA)

Financiën

Leden

Boorsma (CDA)
Stevens (CDA) (*voorzitter*)
Schuyter (D66)
Hilarides (VVD)
Rensema (VVD)
Van den Berg (SGP)
Varekamp (VVD)
Wöltgens (PvdA)
(*plv. voorzitter*)
Ter Veld (PvdA)
Ruers (SP)
De Vries (RPF/GPV)
Bemelmans-Videc (CDA)
Platvoet (GL)

plv. Leden

Van der Linden (CDA)
Van Leeuwen (CDA)
Terlouw (D66)
Rosenthal (VVD)
Ketting (VVD)

–
Bierman-Beukema toe Water (VVD)
Doesburg (PvdA)
Wolfson (PvdA)
Van Vugt (SP)
Van Bruchem (RPF/GPV)
Van den Hul-Omta (CDA)
De Boer (GL)

Defensie

Leden

Eversdijk (CDA)
Van Gennip (CDA)
Pitstra (GL)
Van Eekelen (VVD) (*voorzitter*)
Dees (VVD)
Hirsch Ballin (CDA)
Ruers (SP)
Terlouw (D66)
Wolfson (PvdA)
De Vries (RPF/GPV) (*plv. voorzitter*)
Rosenthal (VVD)
Doesburg (PvdA)

plv. Leden

Baarda (CDA)
Hofstede (CDA)
Platvoet (GL)
Varekamp (VVD)
Hilarides (VVD)
Van Leeuwen (CDA)
Van Vugt (SP)
Kohnstamm (D66)
–
Van den Berg (SGP)
Rensema (VVD)
le Poole (PvdA)

Volkshuisvesting

Leden

Baarda (CDA)
Pitstra (GL)
Werner (CDA) (*plv. voorzitter*)
De Beer (VVD) (*voorzitter*)
Bierman (OSF)
Van Heukelum (VVD)
Ruers (SP)
Pastoor (CDA)
Meindertsma (PvdA)
Castricum (PvdA)
Swenker (VVD)
Sorgdrager (D66)
Van Bruchem (RPF/GPV)

plv. Leden

Van Leeuwen (CDA)
Van der Lans (GL)
Woldring (CDA)
Wiegel (VVD)
–
Bierman-Beukema toe Water (VVD)
Van Vugt (SP)
Lemstra (CDA)
Doesburg (PvdA)

–
Ginjaar (VVD)
Schuyter (D66)
Van den Berg (SGP)

Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Leden

Ginjaar (VVD)
Baarda (CDA)
De Beer (VVD)
Ketting (VVD) (*plv. voorzitter*)
Bierman (OSF)
Ruers (SP)
Lemstra (CDA)
Lodders-Elfferich (CDA)
Meindertsma (PvdA) (*voorzitter*)
Rabbinge (PvdA)
Sorgdrager (D66)
Van Bruchem (RPF/GPV)
Van der Lans (GL)

plv. Leden

Bierman-Beukema toe Water (VVD)
Van Gennip (CDA)
Varekamp (VVD)
Swenker (VVD)

–
Van Vugt (SP)
Pastoor (CDA)
Werner (CDA)
Castricum (PvdA)
Doesburg (PvdA)
Terlouw (D66)
Van den Berg (SGP)
Pitstra (GL)

Verkeer en Waterstaat

Leden

Baarda (CDA) (*voorzitter*)
Eversdijk (CDA)
Hilarides (VVD)
Van den Berg (SGP)
Bierman (OSF)
Varekamp (VVD)
Ruers (SP)
Terlouw (D66) (*plv. voorzitter*)
Wolfson (PvdA)
Lemstra (CDA)
Bierman-Beukema toe Water (VVD)
Castricum (PvdA)
Van der Lans (GL)

plv. Leden

Boorsma (CDA)
Van den Hul-Omta (CDA)
Luijten (VVD)
Van Bruchem (RPF/GPV)

–
Van Heukelum (VVD)
Van Vugt (SP)
Sorgdrager (D66)
–
Van Leeuwen (CDA)

De Beer (VVD)
Van Thijn (PvdA)
Pitstra (GL)

Economische Zaken

Leden

Stevens (CDA)
Hilarides (VVD) (*voorzitter*)
Van Leeuwen (CDA)
Schoondergang-Horikx (GL)
Van den Berg (SGP)
Hofstede (CDA) (*plv. voorzitter*)
Bierman (OSF)
Wöltgens (PvdA)
Luijten (VVD)
Ruers (SP)
Terlouw (D66)
Bierman-Beukema toe Water (VVD)
Doesburg (PvdA)

plv. Leden

Werner (CDA)
Rensema (VVD)
Van der Linden (CDA)
Pitstra (GL)
Van Bruchem (RPF/GPV)
Bemelmans-Videc (CDA)

–
Wolfson (PvdA)
Ketting (VVD)
Van Vugt (SP)
Schuyter (D66)
Kneppers-Heijnert (VVD)
Stekelenburg (PvdA)

Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Leden

Braks (CDA)
Van Gennip (CDA)
Schuyter (D66)
Pitstra (GL)
Bierman (OSF)
Varekamp (VVD) (*plv. voorzitter*)
Van Heukelum (VVD)
Ruers (SP)
Meindertsma (PvdA)
Bierman-Beukema toe Water (VVD)
Van der Linden (CDA) (*voorzitter*)
Rabbinge (PvdA)
Van Bruchem (RPF/GPV)

plv. Leden

Baarda (CDA)
Hofstede (CDA)
Kohnstamm (D66)
Platvoet (GL)
–
Swenker (VVD)
Rensema (VVD)
Van Vugt (SP)
–
Hilarides (VVD)
Van den Hul-Omta (CDA)

Doesburg (PvdA)
Holdijk (SGP)

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Leden

Jaarsma (PvdA)
Veling (RPF/GPV)
Van den Broek-Laman Trip (VVD) (*voorzitter*)
Van Leeuwen (CDA)
Van den Berg (SGP)
Hofstede (CDA)
Bierman (OSF)
Ruers (SP)
Wolfson (*plv. voorzitter*)
De Jong (CDA)
Swenker (VVD)
Kohnstamm (D66)
Kneppers-Heijnert (VVD)
De Wolff (GL)

plv. Leden

Stekelenburg (PvdA)
De Vries (RPF/GPV)
Van Eekelen (VVD)
Woldring (CDA)

–
Lodders-Elfferich (CDA)

–
Van Vugt (SP)
Ter Veld (PvdA)
Werner (CDA)
Varekamp (VVD)
Sorgdrager (D66)
De Beer (VVD)
Zwerver (GL)

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Leden

Boorsma (CDA)
Werner (CDA)
Van Leeuwen (CDA) (*plv. voorzitter*)
Van den Berg (SGP)
Van Heukelum (VVD)
Ter Veld (PvdA) (*voorzitter*)
Dees (VVD)
Ruers (SP)
Stekelenburg (PvdA)
Van Schijndel (GL)
Swenker (VVD)
Kohnstamm (D66)

plv. Leden

Lemstra (CDA)
Timmerman-Buck (CDA)
Pastoor (CDA)
Schuurman (RPF/GPV)
Dupuis (VVD)
le Poole (PvdA)
Ginjaar (VVD)
Van Vugt (SP)

–
Schoondergang-Horikx (GL)
Van den Broek-Laman Trip (VVD)
Schuyter (D66)

**Bijzondere commissie voor de
JBZ-Raad**

Leden

Veling (RPF/GPV)
Van Eekelen (VVD) (*plv. voorzitter*)
Jurgens (PvdA)
le Poole (PvdA)
Varekamp (VVD)
Dees (VVD)
Hirsch Ballin (CDA)
Ruers (SP)
Pastoor (CDA)
Dölle (CDA)
Sorgdrager (D66) (*voorzitter*)
De Wolff (GL)

plv. Leden

Holdijk (SGP)
Dupuis (VVD)
Rabbinge (PvdA)
Van Thijn (PvdA)
Roscam Abbing-Bos (VVD)
Rensema (VVD)
Bemelmans-Vidéc (CDA)
Van Vugt (SP)
Lodders-Elfferich (CDA)
Timmermans-Buck (CDA)
Kohnstamm (D66)
Van Schijndel (GL)

**Bijzondere Commissie voor de
herziening van het burgerlijk
wetboek**

Leden

Holdijk (SGP)
le Poole (PvdA)
Ruers (SP)
Rosenthal (VVD)
De Wolff (GL)
cav. (CDA)
vac. (D66)

plv. Leden

Veling (RPF/GPV)
Van Vught (SP)
Van Schijndel (GL)

Griffiers: Hordijk; mr. M. H. Claring-
bould (voor Boek 8)

Noot 2 (zie blz. 1530)

Interpellatievragen van het lid
Schoondergang-Horikx (RPF) op 8 juni 1999
medegedeeld aan de Minister-
President

Bent u zich ervan bewust (geweest)
dat u met uw interventie tijdens de
openbare behandeling van wetsvoor-
stel 26 156 (Verandering in de
Grondwet, strekkende tot opneming
van bepalingen inzake het correctief
referendum) niet zozeer op de
inhoudelijke kant van deze grond-
wetswijziging bent ingegaan, maar
vooral de politieke invalshoek heeft
gekozen en daarmee de Eerste
Kamer onder grote politieke druk
heeft gezet?

Deelt u het oordeel dat u zich heeft
schuldig gemaakt aan politisering
van de Eerste Kamer door «verkapt»
het machtswoord te spreken?

Beschouwt u de opstelling van de
coalitiepartij D66, die een duidelijk
signaal inhield jegens twijfelende
leden van de fractie van de VVD niet
als een indirecte politisering van de
relatie tussen kabinet en Eerste
Kamer?

Deelt u de mening dat, zo al ooit het
(verkapte) machtswoord zou mogen
worden gebruikt in deze Kamer, in
geval van een grondwetswijziging
het spreken van zo'n machtswoord
volstrekt niet te accepteren is?

Nu naar verluidt het kabinet een
wetsvoorstel voorbereidt, inhou-
dende de introductie van een
raadgevend referendum, luidt de
vraag hoe sterk de binding aan de
uitslag van zo'n referendum in de
praktijk zal zijn. Deelt u de mening
dat, indien sprake is van een
feitelijke politieke binding, evenzeer
grondwetswijziging nodig is? Zo ja,
doemt dan niet de vraag op of de
Eerste Kamer door het paarse
kabinet wel serieus genomen wordt?